

Izvolitev lavantinskih škofov.

(Dalje.)

Letos po smrti rajnega kneza so se tedaj nadškof Solnograški poslužili stare pravice ter so izpolnili svojo dolžnost, da so naši osiročeni škofiji dali novega višjega pastirja. Bili so se tudi precej svojega dela lotili. Že ko so prišli pokopat rajnega škofa, tirjali so od velečast. stolnega kapitola, naj jim imenuje vsak stolni korar troje imen duhovnikov, ki bi bili vredni in sposobni zasesti lavantinsko škofijsko stolico. Stolni korarji so jim v zapečatenih listih povedali svoja mnenja. Kakor smo slišali, tirjali so nadškof isto od sosednjih škofov.

Potem smo začeli uganjati, kdo da bode škof. Ta je tako modroval, drugi je inace ugibal, tretji je prvima ugovarjal, četrti je svojo trdil in peti je vsem prejšnjim štrnje zmešal, a nikdo ni vedel nič pravega. Nekateri nemški časniki so vse mogoče in nemogoče kandidate imenovali, da bi se potem lahko ponašali, da so imeli med svojimi pravo ime.

Kar jih je pa modrih bilo, ti so djali, da prej ne verjamejo nobene, dokler Solnograd ne izpregovori. Bilo je začetkom meseca oktobra, ko nam slednjič nadškof uradno naznanijo, da so izvolili preč. g. dr. Mih. Napotnika, c. kr. dvornega kapelana na Dunaji, lavantinskim škofom. Ob enem so odločili den 24. oktobra za kanonični proces, 26. oktobra za slovesno potrjenje in 27. za posvečenje novega škofa.

Kakor je škofovska čast visoka, apostolska, tako so tudi obredi in svečanosti, po katerih se nov škof stavi, jako slovesne in pomembne.

Novi škof so trebali troje svedokov, ki so pred Solnograškim nadškofom pričali o življenju, vedenju, učenosti, pravovernosti, o službovanju in o enakih okoliščinah novega škofa. Izvolili in naprosili so si pa za priče mil. g. stolnega dekana Orožna, mil. g. prelata Kosarja in veleč. g. špirituala Hribovskega. Imenovani gospodje se toraj peljajo na Dunaj po izvoljenega škofa in ga sprevažajo v Solnograd. Sam nadškof so jih na kolodvoru preprijazno sprejeli in so vse povabili v svojo škofijsko palačo na stanje.

V četrtek, dne 24. oktobra se je potem v domači škofijski kapeli vršil kanonični proces. Omenjene priče so najprej prisegle, da bodo pravico in resnico govorile in na pismena prasanja po svoji najboljši vesti odgovarjale.

Med tem pa, ko so se v Solnogradu obožovali na slovesno potrjenje, prihajali so od vseh strani v Solnograd lavantinski duhovniki, da se udeležijo slovesnosti ter tako počasté novega svojega vladiko. Razven omenjenih trojih gospodov so bili v Solnogradu veleč. gg. prošt Modrinjak, kanonik dr. Gregorec, prof. dr. Feuš,

dekan Mikuš, župniki Črnoša, Bezenšek, Hržič, Voh, Slekovec, kapelani Majcen, Šoštaric, Hrastl in špiritual Hytrek. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Zajčji zobje.

V predzadnji števec „Slov. Gosp.“ se priporoča, naj se drevje omaže z mažo, katera se napravi iz $\frac{1}{3}$ apna, $\frac{1}{3}$ frišnega kravjeka in ilovice, z gnojnico pomeša in z žoleem polije.

Dovolim si tukaj nekaj dostaviti. Na deželi se žolča ne more vselaj zadosti dobiti, zato je najbolje, da se v štacuni kupi za par krajcarjev smole „ožanta“, in ta se mora skuhati, da dobro prevreje, potem se prilije in dobro premeša. Če se s to zmesjo dobro v suhem vremenu pomažejo drevesca, ne bode jih gotovo zajec oglodal.

S tako mažo mažejo tudi drevesca za državno tržaško cesto in nikjer nobenega zajci ne oglodajo.

Kdor tega ne stori, naj drevesca dobro s slamo povije in naj ne stavi upanja, da bi mu moral najemnik lova škodo povrniti. Imel bi le sitne tožbe in komisijone, za katere bi moral naposled vsak tožnik sam stroške plačati in na sadnem drevju bi imel škode, katero zajci napravijo, še veliko.

Nekaj o gozdu.

Za gozde se pri nas prav malo stori, samo le seka se, pa malo novih naseje ali s sadikami posadi. Drva so čedalje dražja in naši potomci bodo to britko čutili, če bi mi gozde v nemar pustili. Srečen je gospodar, ki ima drv dovolj, pa britko čuti oni, kateri jih mora kupovati. Ne bom našteval, koliko haska nam gozd donša, ker to je vsakemu znano, le nekaj hočem nasvetovati, kako naj bi si gozde poboljšali. Država ima posebne drevesnice, kjer goji gozdna drevesca in jih potem gospodarjem po nizki ceni prodaja dve- ali triletne smrekove po 1 fl. 60 kr., maceseljnovce in borove pa po 2 fl. tisoč. Ubožnim gospodarjem jih daje tudi brezplačno, če prošnje z ubožnim listom, katerega županstvo potrdi, gozdarskemu uradu predložijo. Za embalage in skapanje pa mora vsaki še 50 kr. za tisoč in vožnjo plačati. Dobro bi bilo, ko bi vsaka občina napravila svojo gozdno drevesnico. To celo malo stane. Pri gozdu v zavetju na solnčnem kraju se skoplje ali vsaj globoko preorje primerni del in v spomladi meseca aprila s semenom poseje. Čez leto naj se rastlinam plevel odstrani in drugo leto v jesen ali na spomlad so rastlinice za presajenje godne. Sadi naj se v □ meterske vrste. Za oral je treba 3—4 tisoč rastlin.

Pri sajenji naj se koreninice lepo razpro-

stirajo in tako globoko sadijo, kakor so poprej stale, in dobro pritrldijo. Sadi naj se meseca sušca in aprila, dokler še ne poganjajo.

Vsako drevo, katero se v gozdu poseka, naj se brž z novimi sadikami posadi.

Tudi za njive, katerih ne moraš gnojiti in ti zato malo dobička donajajo, je bolje, da se s sadikami posadijo.

Da se živina po novih nasadih ne sme pasti, to se samo ob sebi razume. F. P—k.

Uši pri živini.

Živina ima tudi po zimi sovražnike. Če je ne snažiš zadosti, kmalu bo drobnica ušiva in začne hirati. Treba jo je skrbno snažiti, skrbeti za topel hlev in mehko, snažno nasteljo. Če zapaziš uši, ugonobiš jih najlože, da 1 del petroleja, 3 dele saj in 3 dele vode vkupaj premešaš in ušive dele po ušesih in tilniku vribaš. Sam petrolej in živo srebro pa je močno škodljivo.

Sejmovi. Dne 15. decembra pri sv. Lovrenci v Prišlinu. Dne 16. decembra pri sv. Križi tik Slatine. Dne 17. decembra v Ljutomeru. Dne 18. decembra v Imenem (za svinje).

Dopisi.

Iz Maribora. (Lepa svečanost.) Ličen tiskani poziv iz tiskarne sv. Cirila nas je na praznik čistega spočetja Marijinega vabil v naše dijaško semenišče. Čestito ravnateljstvo je namreč priredilo svečanost ter dalo odgovencem prijetno priložnost, da so se dostojno poklanjali in priporočali novemu višjemu svojemu pastirju in gospodarju. Blizo ob petih zvečer se je okoli prem. kneza in škofa zbralo izborna društva. Omenimo stolni kapitol, profesorje bogoslovja, ravnateljstvo duhovnega semenišča in bogoslovce, ravnatelja in več profesorjev c. kr. gimnazija itd. Točno ob petih se začne svečanost. Jedro pozdrava, katerega je govoril v ubranih besedah nadepoln osmošolec, je bilo: zahvala ranjemu knezoškofa za njih očetovsko ljubezen do semenišča in ponižna prošnja do sedanjega premil. knezoškofa, naj bode njih srce odprto semenišču, kakor je odprto njim srce vseh, ki so sedaj v semenišči in bode gotovo tudi vseh, ki jih vzprejmó še posej v semenišče — v hišo, v katero, pravi, da — „vihar ne seže,

Prepir ne seže tukaj k nam,
Preveva mir pokojne veže,
Preveva ves preljudi bram,
In mlada srca nam navdaja
Veselje, ljubav, sladki mir“.

Potem so se menjale jako mične in prijazne slovenske in nemške pesmice, ki jih je vodil več sedmošolec in popeval lepo mešani

kor semenišča. Nas je zlasti očarala pesem „Naše gore“. Na to so igrali semeniščani gledališčno veselo igro. Bilo je kaj smeha, zlasti, kedar je muhast sluga bogatina „Murnela“ nastopil. Po igri pridejo v procesiji vsi semeniščani; držeč goreče sveče v rokah, obstopijo višjega svojega pastirja ter jih prosijo blagoslova. Kako so knezoškofa dijaki v treh jezikih pozdravljali, tako so se njim prevzvišeni knezoškof tudi v treh jezikih zahvalili. Rekli so, da se veselijo na pomočnike v božjem vinogradu, ki bodo iz semeniščanov izrastli; opominjali so mladeniče, da naj lepo, nedolžno živijo, zlasti pa se naj tudi marljivo učijo in na tenko vbojajo. H koncu jih tudi blagoslovijo iz globočine svojega srca. Ko so nam semeniščani še zapeli „Lehko noč“, morali smo se začeti domu spravljati. Semeniščanom pa naj pač plati Bog ves trud, sicer pa jim je bilo neko plačilo že tudi izvrstno izpeljanje bogatega vzporeda.

Iz Kapel blizo Brežic. (Veselje in žalost.) Ni davno, kar se je bralo, da je pri nas bila volitev župana, in da je bil izvoljen veliki pristaš Nemeev za župana, in z veliko muko, ker je imel mnogo posla, preden je pridobil stranke za-se. Tega mu je tudi bilo treba, dosti sladkih obljub in dosti jedi in pijače in tudi zvijače. Lovil je na vse moči pooblastila in še celo se je zatekel gori v Pišcece, da je od neke nemške vdove dobil pooblastilo. Stori se je pač vse, kar se je le moglo; namesto okrajnega komisarja si je najel g. Potočnika, najhujšega sovražnika vsega, kar je narodno, češ: ako bo kateri omahoval, pa ga bo omenjeni gospod ostro pogledal in to ga bo prestrašilo, da bo zvest nemčurškim zvijačam ostal. Naši „roti“, kakor tudi župan, so že visoko glavo nosili in ponosno se bahali, kako slavno da so zmagali. Bolj so bili ponosni, kakor slavni general Filipovič, ko je Turke premagal. Ali s to zmago še niso krone dosegli, kajti c. kr. okrajno glavarstvo je reklo: Vi morate še enkrat voliti: vaša volitev je neveljavna. Kar osupnilo jih je, ko so izvedeli, da je njih trud ves zastoj za zdaj. Zares usmiljenja vreden je naš g. župan, možič se je že čisto do dobrega bil oddehnil in si je gotovo mislil: No, zdaj sem že za tri leta zopet varen s svojo nemško omiko med ubogimi Slovenci. Toda nemčur obrača, Bog pa obrne. Zdaj bo se moral gosp. župan zopet na novo truditi in svoje janičarje za nov boj vaditi, ako hoče krono zmage doseči. Ako si vse noge izrabi in če tudi vedno župan ostane, tega pa ne bo dosegel, da bi našo faro ponemčil. Njega volijo nekateri in to ne iz lastnega prepričanja in po svoji volji, kakor to volilni red zahteva, ampak vsled zapeljave po mešetarih. Vem pa gotovo, da ne bo pri prihodnji volitvi manjkalo takšnih lačenbergerjev, ki sline cedijo po judeževi jedi